

Nr 11.

Ankom till riksdagens kansli den 10 februari 1933 kl. 1.30 e. m.

Utlåtande, angående regleringen av utgifterna för budgetåret 1933/1934 under riksdagens elfte huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Bankoutskottet får härmed avgiva utlåtande i anledning av följande av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående regleringen av utgifterna för budgetåret 1933/1934 under riksstatsens elfte huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Beträffande utredningen i de i utlåtandet omförmälda ärendena får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet över finansärenden för den 3 januari 1933 (XI h. t.).

A. Civila pensionsväsendet.

1:o) **Pensionering av civila tjänst innehavare.** Under punkten 1 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att — under förutsättning att lag om användande av viss del av de till fonden för pensionering av civila tjänst innehavare under budgetåret 1932/1933 inflytande medlen antages i huvudsaklig överensstämmelse med förslag, som i särskild ordning förelägges riksdagen — minska *ordinarie* förslagsanslaget till *pensionering av civila tjänst innehavare*, nu 4,700,000 kronor, med 2,800,000 kronor till 1,900,000 kronor.

Anslaget till pensionering av civila tjänst innehavare är i nu löpande riksstat uppfört med 4,700,000 kronor. Vid oförändrade grunder för anslagsberäkningen skulle anslaget behöva för nästkommande budgetår upptagas med 4,850,000 kronor. Emellertid har förslag av den s. k. granskningsnämnden framlagts om tillfällig inskränkning i hittills tillämpad fondering av till civila pensionsfonden inflytande pensionsavgifter och ränteavkastning. Enligt detta förslag skulle fondens inkomster under nästkommande budgetår i dess helhet användas till löpande pensioneringsutgifter. Berörda förslag, som vunnit principiell anslutning från statskontoret och riksräkenskapsverket, har i huvudsak biträttats av chefen för finansdepartementet. Enligt vad departementschefen förordnat, skulle den kapitalökning, som enligt gällande bestämmelser under

budgetåret 1932/1933 uppstår å civila pensionsfonden — denna kapitalökning har beräknats till omkring 2,950,000 kronor — tagas i anspråk för nedbringande under budgetåret 1933/1934 av anslaget till pensionering av civila tjänst innehavare, vilket anslag då skulle kunna begränsas till 1,900,000 kronor. För möjliggörande av nu angivna anordning, vilken skulle innebära ett avsteg från föreskrifterna i 11 § civila pensionslagen, har i särskild proposition (nr 13) framlagts förslag till lag om användande av viss del av de till fonden för pensionering av civila tjänst innehavare under budgetåret 1932/1933 inflytande medlen.

Utskottet.

Med hänsyn till rådande statsfinansiella förhållanden har utskottet ansett sig böra förorda det förslag om tillfällig inskränkning i den för pensionsändamål tillämpade fonderingen, som framlagts av Kungl. Maj:t och varigenom beräknats kunna för nästkommande budgetår vinnas en anslagslättnad av omkring 2,950,000 kronor. I anslutning till vad departementschefen yttrat vill utskottet framhålla, att ett bifall till Kungl. Maj:ts förslag givetvis icke får anses innebära något ställningstagande till spörsmålet, huruvida en fondering av pensionsavgifter i överensstämmelse med gällande regler bör för framtiden upprätthållas eller ej. I denna såväl principiellt som praktiskt betydelsefulla fråga läser ståndpunkt icke böra intagas utan en mera ingående utredning.

Under åberopande av det anförda får utskottet — med hänvisning till att utskottet i utlåtande nr 6 denna dag tillstyrkt det genom förberörda proposition nr 13 framlagda lagförslaget — här hemställa,

att riksdagen må minska *ordinarie* förslagsanslaget till *pensionering av civila tjänst innehavare*, nu 4,700,000 kronor, med 2,800,000 kronor till 1,900,000 kronor.

2:o) **Pensionsreglering för f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkterna 2, 5, 6 och 7 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) *dels* till beredande av *pensionsreglering för f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer* för budgetåret 1933/1934 anvisa ett *extra* förslagsanslag av 3,000,000 kronor;

dels ock besluta, att kostnaderna för pensionstilllägg och pensionsförhöjning åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer, vilka varit anställda vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk och statens domäner eller vid av nämnda verk övertagna företag eller inrättning

gar, skola bestridas av de medel, av vilka vederbörande verks omkostnader i övrigt täckas;

b) höja *ordinarie* förslagsanslaget till statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete, nu 310,000 kronor, med 30,000 kronor till 340,000 kronor;

c) höja *ordinarie* förslagsanslaget till pensionering av förmän och arbetare vid statens järnvägsbyggnader samt statens vattenfallsverks byggnadsavdelning, nu 110,000 kronor, med 15,000 kronor till 125,000 kronor;

d) för beredande av *tilläggs*pensioner åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna för budgetåret 1933/1934 anvisa ett extra förslagsanslag av 385,000 kronor.

3:o) Anslag till statens pensionsanstalt. Under punkterna 8—10 har Kungl. Maj:t framlagt förslag beträffande anslag till statens pensionsanstalt.

För statens pensionsanstalt finnas i riksstaten två *ordinarie* anslag, nämligen dels ett bestämt anslag under rubriken »Bidrag till folkskollärares m. fl. pensionering», dels ock ett förslagsanslag med benämningen »Pensionsavgifter till statens pensionsanstalt».

Det sistnämnda anslaget motsvarar statens andel i de årsavgifter, vilka beräknats erforderliga för i tjänst varande delägare i anstalten. För innevarande budgetår är anslaget upptaget med 4,700,000 kronor.

Anslaget till bidrag till folkskollärares m. fl. pensionering avser att utgöra ränta å beräknad brist i anstaltens försäkringsfond. De anstalten åliggande pensioneringskostnaderna skola i första hand bestridas med anstaltens egna inkomster, nämligen dels föreskrivna avgifter och dels avkastningen av anstaltens tillgångar. Enär dessa inkomster icke motsvara anstaltens förpliktelser för framtiden, har statsverket iklätt sig garantien för vad som därutöver erfordras. Statsverket anses därför hava en kapitalskuld till anstalten, motsvarande den försäkringstekniskt beräknade bristen i anstaltens tillgångar. Det har förutsatts, att skulden skall förräntas efter 5 procent.

Anslaget till bidrag till folkskollärares m. fl. pensionering har alltså budgetåret 1923/1924 utgått med 5,310,000 kronor årligen.

Då anstaltens inkomster utöver statsanslagen hittills varit tillräckliga för bestridande av anstaltens utgifter, hava anslagen helt tjänat syftet att öka fonderingen.

I anslutning till ett av granskningsnämnden framlagt förslag, vilket i princip biträttas av statens pensionsanstalt, statskontoret och riksräkenskapsverket, har chefen för finansdepartementet nu förordat, att anvisnin-

gen av statsmedel till pensionsanstalten för nästkommande budgetår skulle — med inskränkning i den hittills inom pensionsanstalten tillämpade fonderingen — begränsas till vad som kräves för bestridande av anstaltens löpande utgifter utan anlåtande av det fonderade kapitalet. Enligt den föreliggande utredningen skulle för detta ändamål ett anslagsbelopp av 600,000 kronor vara tillfyllest. Detta innebär i förhållande till nu löpande riksstat en anslagsminskning av tillhoppa 9,410,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att nyssnämnda belopp av 600,000 kronor skulle anvisas såsom ett extra förslagsanslag under rubriken »Bidrag till pensioneringskostnaderna för statens pensionsanstalt», medan de båda ordinarie anslagen till anstalten skulle i riksstaten uppföras utan angivna belopp.

I samband härmed har framlagts förslag om vissa ändringar i den för statens pensionsanstalt gällande staten.

Utskottet.

Under föreliggande förhållanden har utskottet ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag beträffande medelsanvisningen till statens pensionsanstalt för nästkommande budgetår, vilket förslag, såsom förut nämnts, innebär en anslagslättning i förhållande till nu löpande budgetår med 9,410,000 kronor.

Vad Kungl. Maj:t föreslagit i fråga om vissa ändringar i pensionsanstaltens stat har ej givit utskottet anledning till erinran.

Med biträdande alltså av Kungl. Maj:ts under förevarande punkter gjorda framställningar får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) i riksstaten för budgetåret 1933/1934 uppföra *ordinarie* anslaget till *bidrag till folkskollärares m. fl. pensionering* utan angivet belopp;

b) i riksstaten för budgetåret 1933/1934 uppföra *ordinarie* förslagsanslaget till *pensionsavgifter till statens pensionsanstalt* utan angivet belopp;

c) *dels* godkänna följande stat för statens pensionsanstalt, att tillämpas från och med den 1 juli 1933:

Stat.

Arvoden till ledamöter av styrelsen, för ordföranden 4,000 kronor och för en ledamot 3 000 kronor	kronor	7,000
Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	»	68,500
Avlöningar till icke-ordinarie befatt- ningshavare, förslagsanslag	»	35,600
Expenser, förslagsanslag	»	10,000

Hyra, förslagsanslag	kronor	13,900
Depositionskostnader m. m., förslags-		
anslag	»	7,000
		Summa kronor 142,000;

dels ock till bidrag till pensioneringskostnaderna för statens pensionsanstalt för budgetåret 1933/1934 anvisa ett extra förslagsanslag av 600,000 kronor.

4:o) **Förbättring av pensioneringen från handelsflottans pensionsanstalt m. m.** Med biträdande av Kungl. Maj:ts under punkterna 11—14 framställda förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) för budgetåret 1933/1934 anvisa

dels till förbättring av pensioneringen inom fjärde klassen av handelsflottans pensionsanstalt ett extra förslagsanslag av 31,000 kronor;

dels ock till förbättring av pensioneringen inom de tre första klasserna av handelsflottans pensionsanstalt ett extra anslag av 31,000 kronor;

b) för beredande under år 1933 av *tilläggpensioner åt pensionstagarna vid handelsflottans pensionsanstalt* för budgetåret 1933/1934 anvisa ett *extra* förslagsanslag av 125,000 kronor;

c) såsom *bidrag till förvaltningskostnaderna vid handelsflottans pensionsanstalt* för budgetåret 1933/1934 anvisa ett *extra* anslag av 1,600 kronor;

d) för beredande av *ersättning för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig*, för budgetåret 1933/1934 anvisa ett *extra* förslagsanslag av 70,000 kronor.

B. Militära pensionsväsendet.

5:o) **Bidrag till pensionering av änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkterna 15—23 samt 26 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) *dels minska ordinarie anslaget till bidrag till pensionering av änkor och barn efter befäl och under-*

Bankoutskottets utlåtande Nr 11.

befäl med vederlikar vid armén, nu 130,427 kronor, med 3,788 kronor till 126,639 kronor;

dels ock till ytterligare bidrag för tiden 1 juli 1931—30 juni 1932 till pensionering av änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén för budgetåret 1933/1934 anvisa ett *extra* anslag av 2,498 kronor;

b) till *arméns pensionskassas egen pensionering m. m.* för budgetåret 1933/1934 anvisa ett *extra* förslagsanslag av 4,600,000 kronor;

c) minska *ordinarie* anslaget till *förhöjning i gratialen åt avskedat manskap*, nu 400,000 kronor, med 20,000 kronor till 380,000 kronor;

d) höja *ordinarie* förslagsanslaget till *ytterligare förhöjning i gratialen åt avskedat manskap*, nu 505,000 kronor, med 45,000 kronor till 550,000 kronor;

e) höja *ordinarie* förslagsanslaget till *pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar*, nu 720,000 kronor, med 100,000 kronor till 820,000 kronor;

f) minska *ordinarie* förslagsanslaget till *pensionering av flottans gemenskap*, nu 305,000 kronor, med 25,000 kronor till 280,000 kronor;

g) till beredande av *pensionstillägg åt pensionerade båtsmän och marinsoldater samt Vadstena krigsmanshuskassas understödstagare* för budgetåret 1933/1934 anvisa ett *extra* förslagsanslag av 265,000 kronor;

h) till beredande av *pensionsförbättring åt viss personal vid armén och marinen* för budgetåret 1933/1934 anvisa ett *extra* förslagsanslag av 3,225,000 kronor;

i) till beredande av *pensionsreglering för f. d. militära befattningshavare* för budgetåret 1933/1934 anvisa ett *extra* förslagsanslag av 2,320,000 kronor;

k) för beredande av *dyrtidstillägg åt pensionerade båtsmän och marinsoldater samt Vadstena krigsmanshuskassas understödstagare* för budgetåret 1933/1934 anvisa ett *extra* förslagsanslag av 1,025,000 kronor.

C. Allmänna indragningsstaten.

6:o) **Diverse föremål.** Med biträdande av Kungl. Maj:ts under punkten 27 framställda förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må höja *ordinarie* förslagsanslaget till *allmänna indragningsstaten*, nu 2,300,021 kronor, med 45 kronor till 2,300,066 kronor; dock att i anslaget må vidtagas den jämkning, som kan erfordras för jämnande av huvudtitelns slutsumma.

Övriga ordinarie anslag.

7:o) Beträffande de under elfte huvudtiteln uppförda ordinarie anslag, som icke blivit här ovan särskilt omförmälda, har någon ändring icke ifrågasatts; och får utskottet alltså hemställa,

att samtliga de ordinarie anslag under denna huvudtitel, som icke blivit här ovan särskilt omförmälda, må i riksstaten för budgetåret 1933/1934 upptagas med oförändrade belopp.

Uppskjutna frågor.

8:o) Beträffande Kungl. Maj:ts under punkterna 3, 4, 24 och 25 framlagda förslag i fråga om dyrtidstillägg åt f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer, åt pensionsberättigade änkor och barn efter civila befattningshavare i statens tjänst m. fl., åt f. d. militära befattningshavare samt åt pensionsberättigade änkor och barn efter militära befattningshavare kommer utskottet att framdeles avgiva utlåtande; vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 10 februari 1933.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.